

ע"פ 7618/17 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

ע"פ 7618/17

לפני: המערער:
כבוד השופט מ' מזוז
פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת המערער לעיכוב ביצוע גזר דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (השופט ד' מרשק מרום) מיום 10.9.2017 בת"פ 21412-06-16

תאריך הישיבה: כ"ו בתשרי התשע"ח (16.10.2017)

בשם המבקש: עו"ד ירון פורר

בשם המשיבה: עו"ד יעל שרף

החלטה

1. בקשה לעיכוב ביצוע עונש מאסר בפועל בן 20 חודשים אשר הושת על המערער על ידי בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (השופט ד' מרשק מרום) במסגרת גזר דינו מיום 10.9.2017 בת"פ 21412-06-16, וזאת עד להכרעה בערעור שהגיש המערער בבית משפט זה.

2. המערער הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן בביצוע עבירות של ניסיון סחר

עמוד 1

בנשק בצוותא ונשיאת נשק. על פי המתואר בכתב האישום המתוקן, פנה שוטר סמוי לקרוב משפחתו של המערער על מנת לרכוש ממנו נשק. המערער יצר קשר עם השוטר במספר הזדמנויות, והציע למכור לו שני אקדחים. השוטר הסכים והשניים קבעו להיפגש ביום 29.5.2016 בשכונת הרכבת בלוד לביצוע העסקה. ביום המפגש התקשר המערער לשוטר והדריך אותו כיצד להגיע למקום המפגש. במקום המפגש המתינו לשוטר המערער ואחיו הקטין. הקטין ניגש אל השוטר ושוחח עמו אודות אופן קבלת התשלום, הציג בפניו קנה אקדח, והסתיר בחולצתו אבן עטופה בבד הנחזית כאקדח נוסף. בשלב זה כוחות המשטרה עצרו את המערער ואת הקטין.

3. ביום 10.9.2017 ניתן גזר דינו של המערער. על המערער נגזרו 20 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי תקופת מעצרו, 12 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 5,000 ש"ח. בית המשפט זקף לזכותו של המערער, בין היתר, את נסיבותיו האישיות (מצבם הרפואי שלו ושל בתו, כאשר אשתו הייתה באותה העת בהיריון) ואת שיתוף פעולתו עם שירות המבחן. עם זאת, בית המשפט הביא בחשבון את חלקו הדומיננטי של המערער באירועים מושא כתב האישום, את עברו הפלילי, ואת התרשמותו כי, בניגוד להערכת שירות המבחן, המערער אינו לוקח אחריות מלאה על מעשיו, כשסיפק הסבר תמוה אודות הנסיבות בהן הגיע האקדח לרשותו.

4. בית משפט קמא נענה לבקשת המערער, בהסכמת המדינה, ועיכב את ביצוע מאסרו בפועל עד ליום 1.11.2017.

5. כעת מונחת לפני בקשה לעיכוב נוסף של ביצוע מאסרו בפועל של המערער עד להכרעה בערעור שהגיש לבית משפט זה על גזר דינו. בבקשה נטען כי סיכויי הערעור טובים, לאור המלצת שירות המבחן להטיל על המערער מאסר לריצוי בעבודות שירות שבמסגרתו ישולב בקבוצה טיפולית, ממנה סטה בית משפט קמא בגזר דינו. עוד נטען כי מאחר ובערעורו מבקש המערער להמיר את עונש המאסר בפועל לעונש מאסר שירוצה בעבודות שירות, דחיית הבקשה תרוקן את ערעורו מתוכן.

6. המדינה מתנגדת לבקשה. בתגובתה נטען כי העונש שנגזר על המערער הינו ראוי בנסיבות הענין, וכי הסיכוי שעונש המאסר בפועל יבוטל כליל הינו נמוך. כן נטען כי עונשו של המערער נקבע קרוב לרף התחתון של מתחם הענישה שקבע בית המשפט, למרות קיומו של עבר פלילי, מתוך התחשבות בהודאה ובנטילת האחריות על ידי המערער וכן בהתחשב בנסיבותיו האישיות. על כן, נטען, כי גם אם יחליט בית המשפט להקל בעונשו של המערער יותר רכיב מאסר בפועל משמעותי אשר לא יהיה בתחילת ריצויו כדי לסכל את הערעור. עוד נטען כי, מעבר לדחיית מועד תחילת ריצויו עונש המאסר ליום 1.11.2017, לא מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות היעדרות לבקשה.

7. בדיון שלפני חזר בא כוח המערער על טענותיו בבקשה תוך שהדגיש כי המערער היה משוחרר במהלך משפטו ובית המשפט קמא ראה לעכב את מועד תחילת ביצוע עונש המאסר שהושת עליו בקרוב לחודשיים. כן נטען כי תקופת המאסר שנגזרה על המערער אינה ממושכת (20 חודשים) והוא כבר ריצה כחודשיים במסגרת מעצרו. לבסוף שב וציין כי בתו סובלת מבעיות רפואיות, וכי שירות המבחן המליץ בענייננו על ענישה בעבודות שירות.

מנגד, טענה באת כוח המדינה כי ברירת המחדל היא ריצוי מידי של עונש שנגזר, ועל המערער הנטל להראות נסיבות חריגות המצדיקות עיכוב ביצוע העונש. במקרה דנן הערעור הוא אך על העונש ולטענת המדינה הסיכוי להמרת העונש שהושת בעבודות שירות הוא אפסי. עוד נטען כי עיכוב הביצוע בבית משפט קמא היה מחווה לצורך התארגנות

בשל הקשיים בבית של המערער.

דין והכרעה

8. לאחר עיון בטענות הצדדים ובחומר בתיק, לא ראיתי עילה המצדיקה עיכוב ביצוע עונש המאסר שהוטל על המערער, ולפיכך דין הבקשה להידחות.
9. כידוע, נקודת המוצא היא כי משגזר בית המשפט את דינו של מורשע בדין למאסר בפועל, ביצוע המאסר צריך להיות מייד, ואין בעצם הגשת ערעור כדי להצדיק את עיכוב ביצוע העונש. גישה זו נובעת ממספר שיקולים: למורשע בדין לא עומדת עוד חזקת החפות; האינטרס הציבורי בהרחקת גורמים המסכנים את הציבור; הצורך בחיזוק אמון הציבור בהליך המשפטי ובאכיפתו היעילה של הדין הפלילי; וכן הרתעת עבריינים פוטנציאליים (ע"פ 111/99 שורץ נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(2) 241 (2000), להלן: ענין שורץ; בש"פ 166/87 מדינת ישראל נ' עזרן, פ"ד מא(2) 808 (1987); ע"פ 4565/09 פלוני נ' מדינת ישראל (29.6.2009); ע"פ 2350/15 שהאב נ' מדינת ישראל (29.4.2015); ע"פ 4763/17 ותד נ' מדינת ישראל (18.6.2017), להלן: ענין ותד).
10. לפיכך, עיכוב ביצוע עונש מאסר, בייחוד כאשר הערעור נסב רק על העונש, ייעשה במשורה, בהתקיים עילה מיוחדת ולאחר שקילת מכלול השיקולים הרלוונטיים. על המבקש עיכוב ביצוע עונש מאסר מוטל הנטל לשכנע את בית המשפט כי בנסיבות המקרה נסוג האינטרס הציבורי שבביצוע מייד של מאסר בפני האינטרס של המורשע בדין. (ענין שורץ; ע"פ 187/10 פלוני נ' מדינת ישראל (21.1.2010); ע"פ 7880/13 פלוני נ' מדינת ישראל (5.12.2013); ענין ותד). השיקולים המנחים את מלאכת האיזונים בין שני סוגי האינטרסים נפרשו בענין שורץ, ובין היתר נמנו השיקולים הבאים: חומרת העבירה ונסיבות ביצועה; אורך תקופת המאסר שהושתה על הנידון; טיב הערעור וסיכויי הצלחתו; נסיבותיו האישיות של הנידון ועברו הפלילי.
11. יישום אמות המידה והשיקולים האמורים לעיל על הענין הנדון, מוביל למסקנה כי האינטרס הציבורי בביצוע מייד של גזר הדין גובר בנסיבות דנן על האינטרס של המבקש לעכב את מאסרו.
- המערער אינו מערער על הרשעתו אלא רק על גזר הדין. העונש שהושתה על המערער הוא עונש מתון יחסית בהשוואה לענישה הנוהגת בעבירות בהן הורשע, ובהתחשב במגמת החמרת הענישה בפסיקתו של בית משפט זה בעבירות נשק (ראו למשל: ע"פ 1397/16 מדינת ישראל נ' חמאיל, פסקה 12 (12.9.2016); ע"פ 4154/16 דהוד נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (19.1.2017)).
12. נוכח האמור, ומבלי צורך לקבוע מסמרות לענין סיכויי הערעור, הרי שגם אם תתגשם תקוותו של המערער ועונשו יוקל בכל זאת במידת מה, קשה להלום כי יהיה באי עיכוב תחילת ריצוי עונש המאסר כדי לסכל את הערעור.
13. אשר על כן הבקשה נדחית. המערער יתייצב לריצוי מאסרו בהתאם לקבוע בגזר הדין של בית משפט קמא.

ניתנה היום, כ"ו בתשרי התשע"ח (16.10.2017).

שׁוֹפֵט
